

CHRIS BERDIK

RANDÁL

JAK SE VYMANIT
Z NADVLÁDY HLUKU

DOPROVODNÉ
MATERIÁLY
K AUDIOKNIZE

progresguru
vydavatelství audioknih

Úvod · Prolog · Cesta do hlubin hluku

Dvanáct procent amerických dětí má kvůli nadměrnému hluku trvale poškozený sluch: Noise-Induced Hearing Loss, CDC.

<https://www.cdc.gov/ncbddd/hearingloss/noise.html>

Poškození sluchu zvyšuje riziko deprese a demence: Mener a kol., JAGS 61 (2013): 1627–29. Huang a kol., JAMA 329 (2023): 171–73.

Hluk brzdí učení ve školních třídách: Kraus, Of Sound Mind (MIT Press, 2021): 205–23.

Žáci z klidnějších místností – studie New York: Bronzaft & McCarthy, Environment and Behavior 7/4 (1975): 517–28.

Po instalaci tlumicích prvků se výsledky v celé škole srovnaly: Bronzaft, Journal of Environmental Psychology 1/3 (1981): 215–22.

48 tisíc nových srdečních onemocnění ročně v EU: Peris a kol., Environmental Noise in Europe – 2020, EEA Report č. 22 (2020).

Hluk ohrožuje zdraví více než sta milionů Američanů: APHA, Policy #202115, 26. října 2021. <https://apha.org/Policies-and-Advocacy/Public-Health-Policy-Statements/Policy-Database/2022/01/07/Noise-as-a-Public-Health-Hazard>

WHO zařadila hluk mezi hlavní environmentální hrozby: <https://www.who.int/europe/news-room/fact-sheets/item/noise>
1,4 miliardy motorových vozidel: Automobile, Britannica online. <https://www.britannica.com/technology/automobile>

Noise Pollution in the 21st Century, Noise Pollution Clearinghouse: <https://www.nonoise.org/noise21cen.htm>

Jednu biliontinu energie: Decibel, Britannica online. <https://www.britannica.com/science/decibel>

Nová tichá místa v Berlíně – Berlin Wird Leiser, web Antonelly Radicchi: <http://www.antonellaradicchi.it/portfolio/berlin-wird-leiser>

Kapitola 1 • Cože?! – Sluchová spojení

Do roku 2060 bude mít poškozený sluch 73 milionů dospělých Američanů: Goman, Reed & Lin, JAMA Otolaryngology 143/7 (2017): 733–34.

Přibližně každý čtvrtý člověk – WHO (2024): <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/deafness-and-hearing-loss>

Zvuk od 20 do 20 000 hertzů: Purves a kol., The Audible Spectrum, Neuroscience, 2. vydání (Sinauer Associates, 2001).

Hučení v uších způsobené poškozením cochleárního nervu: NIH Research Matters, 9. ledna 2024.

Limit 85 decibelů: NIOSH – Noise and Hearing Loss. Padesát let stará studie: Criteria for a Recommended Standard, NIOSH, leden 1972.

70 decibelů (hlučnost myčky nádobí) – WHO navrhuje jako denní maximum: Hammer, Swinburn & Neitzel, *Environmental Health Perspectives* 122/2 (2014): 115–19.

Ztráta sluchu vlivem zaměstnání: Masterson a kol., *American Journal of Industrial Medicine* 58/4 (2015): 392–401.

Hluk newyorského metra – až 111 decibelů: Neitzel a kol., *American Journal of Public Health* 99/8 (2009): 1393–99.

Hodiny spinningu – maximální hodnota 116 decibelů: Sinha a kol., *Laryngoscope* 127/8 (2016): 1873–77.

Hudební kluby v Nashvillu – průměr 112 decibelů: Tittman a kol., *Laryngoscope* 131/1 (2021): 25–27.

Rostoucí problém s dopadem na životní prostředí: *Frontiers 2022: Noise, Blazes, and Mismatches*, UNEP, Nairobi, 2022.

Ztráta sluchu způsobená hlukem v Číně: Zhou a kol., *BMJ Open* 10/9 (2020): e039576.

Audiogram – zlatý standard: Vogel a kol., *Communicative Disorders Review* 1/2 (2007): 81–94.

Těžká ztráta sluchu a demence: Lin a kol., *Archives of Neurology* 68/2 (2011): 214–20.

Ztráta sluchu a deprese: Lawrence a kol., *Gerontologist* 60/3 (2020): e137–e154.

Skrytá ztráta sluchu – poškození cochleárního nervu i po zdánlivě dočasném poškození: Kujawa & Liberman, Journal of Neuroscience 28/45 (2009): 14077–14085.

Přehled výzkumu regenerace vláskových buněk: Rubel, Furrer & Stone, Hearing Research 297 (2013): 42–51.

Volně prodejná naslouchátka: FDA Reauthorization Act of 2017; OTC Hearing Aids: <https://www.fda.gov/medical-devices/hearing-aids/otc-hearing-aids-what-you-should-know>

Prevalence nepoužívání ochrany sluchu: Green, Masterson & Themann, American Journal of Industrial Medicine 64/12 (2021): 1002–17.

Plugs in the Clubs Initiative: Ullman, Peck & Simon, Canadian Audiologist 2/3 (2015): 1–5.

Pearl Jam prodávají ochranu sluchu na každém koncertu: <https://pearljam.com/news/10c-x-musicares-hearing-health>

Využití ochrany sluchu na místě konání koncertu: Beach, Nielsen & Gilliver, Global Health Promotion 23/2 (2016): 45–56.

Apple Hearing Study – metody sledování expozice: Neitzel a kol., JASA 151/3 (2022): 1476–89. <https://doi.org/10.1121/10.0009670>

WHO + ITU: Toolkit for Safe Listening Devices and Systems. Ženeva, 2019. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241516785>

Interaktivní mapy expozice hluku v USA, University of Michigan:
<https://sph.umich.edu/applehearingstudy/>

Jolene Cookbook – plán péče o sluch pro zdravotníky (OHSU, 2021): <https://htf.crearecomputing.com/wp-content/uploads/2021/12/Jolene-Cookbook-V3.1-sm.pdf>

Kapitola 2 · Slyšet vlastní myšlenky – Rušení hlukem

Hillel Schwartz, Making Noise (Zone Books, 2016): 652.

Písařky v tišším prostředí – první studie fyziologických nákladů hluku: Laird, J. National Institute of Industrial Psychology 4 (1929): 251–58.

Stresoměr – film Let Yourself Go, Jam Handy Organization, 1940:
<https://archive.org/details/LetYours1940>

Soukromí řeči v budovách: Cavanaugh a kol., JASA 34 (1962): 475–92.

Index přenosu řeči: Houtgast & Steeneken, JASA 67 (1980): 318–26.

Pověstný halfalog – proč nás telefonní polofony ruší více:
Emberson a kol., Psychological Science 21/10 (2010): 1383–1388.

Nejméně 70 % kanceláří je open-space: Mravec & Stegmeier, FMJ (leden–únor 2017): 20–23.

When the Walls Come Down, Oxford Economics (2016). The Unmet Promises of the Open-Plan Office, Oxford Economics (2018).

Osobní interakce v open-space klesla o 70 %: Bernstein & Turban, Philosophical Transactions B 373: 20170239 (2018).
<https://doi.org/10.1098/rstb.2017.0239>

Produktivitní daň nových konceptů kanceláří: Gerlitz & Hülsbeck, Management Review Quarterly (leden 2023): 1–31.

Stres a snížená motivace již při pouhých 55 decibelech: Evans & Johnson, Journal of Applied Psychology 85/5 (2000): 779–83.

Výrazně delší nemocenská v open-space: Nielsen & Knardahl, Scand. J. Work Env. Health 46/3 (2020): 330–334. Mauss a kol., Industrial Health 61 (2023): 173–183.

Vliv leteckého hluku na výsledky žáků: National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, 2014.

Hluk narušuje kognitivní propojení: Kraus, Of Sound Mind (MIT Press, 2021): 209.

Přehledová studie o hluku na operačních sálech: McLeod a kol., Annals of the Royal College of Surgeons 103/2 (2021): 83–87.

Percepce tónu pulsního oxymetru a hluk: Stevenson a kol., Anesthesiology 118/2 (2013): 376–381.

Trénink percepce alarmů pulsní oxymetrie: Schlesinger a kol.,
Anesthesiology 118/6 (2014): 1249–53.

Canary in an Operating Room – pilotní studie: MacDonald &
Schlesinger, Proc. HFES Europe (2018): 79–83.

CanaryBox – anesteziisté reagují na alarmy téměř o 7 sekund
rychleji: Gururaja a kol., Human Factors in Healthcare 2 (2022):
100029.

Model vlivu srozumitelnosti řeči na pracovní výkon: Hongisto,
Indoor Air 15/6 (2005): 458–68.

ISO 3382-3:2022 – norma pro měření akustiky v open-space
kancelářích. <https://www.iso.org/standard/74400.html>

Kapitola 3 · Cítit hluk – Jak se nám zvuk dostává pod kůži

Nežádoucí anebo škodlivý zvuk: APHA, Policy #202115, 2021.
<https://apha.org/Policies-and-Advocacy/Public-Health-Policy-Statements/Policy-Database/2022/01/07/Noise-as-a-Public-Health-Hazard>

Lidské ucho infrazvuk neslyší – Volcler, Extremely Loud: Sound as
a Weapon (The New Press, 2013): 23–26.

Rezonanční frekvence lidského těla: Rasgaitis, Medium, 20. září
2022.

Studie intenzivního infrazvuku: Araújo Alves a kol., Applied Sciences 10/15 (2020): 5205. Leventhall a kol., Defra Publications, 2023.

Toxikologické zkoumání infrazvuku: Infrasound – Brief Review of the Toxicology Literature, NIH, 2001.

Akustické zbraně – prospektivní hodnocení: Altmann, Science and Global Security 9/3 (2001): 165–234.

Rozbíjení ledvinových kamenů ultrazvukem: Ramaswamy a kol., BJU International 116/1 (2015): 9–16.

LRAD – námořní bezpečnost: <https://genasys.com/lrad-solutions/maritime-safety>

Misofonie – poprvé klinicky pozorována: Cavanna & Seri, Neuropsychiatric Disease and Treatment (2015): 2117–23.

Neurologický základ misofonie – studie mozkových snímků: Kumar a kol., Current Biology 27/4 (2017): 527–33.
<https://doi.org/10.1016/j.cub.2016.12.048>

Hluk jako celosvětově nejčastější příčina kardiovaskulárních onemocnění: Dar a kol., Circulation: Cardiovascular Imaging 13/8 (2020): e010337.

Riziko srdečních onemocnění a silniční hluk – meta-analýza: Babisch, Noise & Health 16/68 (2014): 1–9.

HYENA Study – letiště a hypertenze: Jarup a kol., Environmental Health Perspectives 116/3 (2008): 329–33.

<https://doi.org/10.1289/ehp.10407>

Noční letecký hluk a mortalita – studie 24 886 úmrtí v Curychu: Saucy a kol., European Heart Journal 42/8 (2021): 835–843. <https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehaa957>

FAA – přehled hlukové politiky:

https://www.faa.gov/regulations_policies/policy_guidance/noise/history

FAA – Neighborhood Environmental Survey:

https://www.faa.gov/regulations_policies/policy_guidance/noise/survey

FAA – přezkum předpisů: <https://www.faa.gov/noisepolicyreview>

Massport – stížnosti na hluk letiště Logan:

<https://www.massport.com/environment/noise-abatement/logan-airport/complaints-by-towns>

CDC – spánek a zdraví srdce: <https://www.cdc.gov/heart-disease/about/sleep-and-heart-health.html>

Trh se spánkovými pomůckami – 131 miliard USD do roku 2032: Sleep Aids Market Size 2022 to 2032, Precedence Research.

Narušení spánku od 45 decibelů: Marks, Griefahn & Basner, Noise Control Engineering Journal 56/1 (2008): 52–62. Basner, Müller & Elmenhorst, Sleep 34/1 (2011): 11–23.

Laboratorní studie narušení spánku dopravním hlukem: Smith a kol., Science of the Total Environment 805/20 (2022): 150191.

Narušení spánku a vyšší krevní tlak: Makarem a kol., Hypertension 77/4 (2021): 1036–46.

Kapitola 4 • Hluková propast – Environmentální spravedlnost a hluk jako škodlivina

Selhání americké hlukové politiky – EPA: Shapiro, Ecology Law Quarterly 19/1 (1992): 1–61.

APHA, Policy #202115 (2021): <https://apha.org/Policies-and-Advocacy/Public-Health-Policy-Statements/Policy-Database/2022/01/07/Noise-as-a-Public-Health-Hazard>

Národní hlukové propasti – rasová segregace a expozice hluku: Casey a kol., Environmental Health Perspectives 125/7 (2017): 077017. <https://doi.org/10.1289/EHP898>

Sonic Injustice – audit dopravního hluku USA: Collins, Nadybal & Grineski, Journal of Transport Geography 82 (2020): 102604.

Hluk a nerovnost v Twin Cities: Nega a kol., Human and Ecological Risk Assessment 19/3 (2013): 601–619.

Hluk u veřejných škol USA – sociální nerovnosti: Collins, Grineski & Nadybal, Environmental Research 175 (2019): 257–65.

Southwest Detroit Neighborhood Profile, Data Driven Detroit:
[https://datadrivendetroit.org/files/SGN/SW Detroit Neighborhoods Profile 2013 081913.pdf](https://datadrivendetroit.org/files/SGN/SW_Detroit_Neighborhoods_Profile_2013_081913.pdf)

Kamionový hluk v Southwest Detroit: Batterman a kol.,
Environmental Research 197 (2021): 111064.

Mapping Inequality – Redlining in New Deal America, University
of Richmond: <https://dsl.richmond.edu/panorama/redlining>

Mapping Inequality – Redlining in New Deal America, University
of Richmond: <https://dsl.richmond.edu/panorama/redlining>

Historický redlining a znečištění ovzduší: Lane a kol., Environ Sci &
Tech Letters 9 (2022): 345–50. Bramble a kol., Environmental
Health Perspectives 131/7 (2023): 077004.

Historický redlining a enviro-rasismus v Detroitu: Shkempi, Smith
& Neitzel, Journal of Exposure Science and Environmental
Epidemiology (2022): 1–10.

Redlining a kvalita životního prostředí v Kalifornii: Estien a kol.,
Environ Sci & Tech Letters 11 (2024): 54–59.
<https://doi.org/10.1021/acs.estlett.3c00698>

Detroit River International Crossing – EIA, Michigan DOT, 2008:
https://www.partnershipborderstudy.com/reports_us.html#feis

Beacon Hill Air and Noise Pollution, El Centro de la Raza:
<https://www.elcentrodelaraza.org/air-noise-ej-hj>

Zdravotní efekty hluku – Beacon Hill Seattle

Noise:<https://beaconhillseattlenoise.org/noise-health-effects>

Bydlení u letiště a hospitalizace pro kardiovaskulární choroby:

Correia a kol., BMJ 347 (2013). <https://doi.org/10.1136/bmj.f5561>

Beacon Hill Seattle Noise Measurement Project – komunitní

monitoring: Lorenzana a kol., OSF (2019). <https://osf.io/fn5z6>

Fix the Harm Campaign, Beacon Hill Council

Seattle:<https://www.beaconhillcouncilseattle.org/fix-the-harm>

Airport Noise Programs, Port of Seattle:

<https://www.portseattle.org/environment/airport-noise-programs>

Don't Mute DC – boj za zachování go-go hudby:

<https://www.dontmutedc.com/origins-impact>

History and Evolution, El Centro de la Raza:

<https://www.elcentrodelaraza.org/aboutus/history-evolution>

2016 Greater Boston Noise Report, Community Noise Lab:

<https://communitynoiselab.org/2016-noise-report-2>

Jackson, Mississippi – krize s vodou: Mizelle, New England Journal of Medicine 388 (2023): 2212–14.

Community Noise Lab in Mississippi:

<https://communitynoiselab.org/mississippi>

48 milionů dolarů pro Southwest Detroit: Mondry, Model D, 29. ledna 2018.

Bridging Neighborhoods – program odkupu v Detroitu: <https://detroitmi.gov/government/mayors-office/bridging-neighborhoods>

Hlučný Delray: Sewick, Curbed Detroit, 3. května 2018. Carlisle, Detroit Free Press, 7. prosince 2017.

US Steel – uzavření závodu Zug Island v roce 2019: Clarke, Click On Detroit, 19. prosince 2019.

Kapitola 5 • Smyslový smog – Příroda naslouchá

Smyslový smog ohrožuje schopnost ryb komunikovat: Preston, Science, 20. června 2019.

Nepřetržité praskání garnátů – zdraví habitatu: Hatch, National Marine Sanctuaries, prosinec 2021.

Tisíce kilometrů – hlas nejhlasitějšího živočicha: Cormier, BBC Earth.

Korálové larvy naslouchají útesům: Baby Corals Dance Their Way Home, Research Station Carmabi News, únor 2010.

Discovery of Sound in the Sea, URI: <https://dosits.org/animals>

Krmení olivní a hluk zarážení pilotů: Jones a kol., Marine Environmental Research 165 (2021): 105250.

Detekce zvuku u olivní: Mooney a kol., Journal of Experimental Biology 213/21 (2010): 3748–59.

Lov olivní je velký byznys: Scheld, Science Center for Marine Fisheries, 6. května 2020.

Smrt velryb po testech sonaru námořnictva: Weiss, Washington Post, 30. prosince 2001.

170 až 190 podvodních decibelů – zdroje hluku:<https://sciencenotes.ucsc.edu/9601/OceanNoise/Noises.html>

Noiseconomics – korelace globální ekonomiky a podmořského hluku: Frisk, Scientific Reports 2/1 (2012): 437.

Keporkaci přestávají signály vydávat kvůli lodnímu hluku: Tsujii a kol., PLoS One 13/10 (2018): e0204112.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0204112>

North Atlantic Right Whale – aktuální stav populace:<https://www.fisheries.noaa.gov/species/north-atlantic-right-whale>

Ztráta akustického prostoru keporkaka: Hatch a kol., Conservation Biology 26/6 (2012): 983–94.

Velryby si za pandemie přivlastnily svůj zvukový prostor: Sommer, NPR, 20. července 2020. Kingdon, Hakai, 2. září 2021.

Lodní doprava v Arktidě: Lancaster, World Wildlife Fund, 19. února 2021.

The Soundscape of the Anthropocene Ocean: Duarte a kol., Science 371/6529 (2021): eaba4658.

<https://doi.org/10.1126/science.aba4658>

National Parks Air Tour Management Program:

<https://www.nps.gov/subjects/sound/air-tours-program.htm>

Téměř 47 000 hodin narušeného ticha ročně v chráněných oblastech USA: Buxton a kol., Science 356/6337 (2017): 531–33.

<https://doi.org/10.1126/science.aah4783>

Fantomová silnice – hluk jako neviditelná degradace biotopu: McClure a kol., Proc. Royal Society B 280/1773 (2013): 20132290.

<https://doi.org/10.1098/rspb.2013.2290>

Vrtný hluk a ústup ptactví – efekty přetrvávají i po odstranění zdroje: Phillips, Termondt & Francis, Proc. Royal Society B 288/1948 (2021): 20202906.

Výzkumná plavidla navržená pro nižší podmořský hluk, Clear Seas:

<https://clearseas.org/underwater-noise>

Retrofit kontejnerových lodí Maersk – o 6–8 decibelů tišší: Gassmann a kol., Scripps Institution of Oceanography, MPL TM-616, říjen 2017.

IMO – Ship Noise:

<https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/Noise.aspx>

IMO svá nezávazná doporučení aktualizovalo

(2023):<https://www.imo.org/en/MediaCentre/Pages/WhatsNew-1818.aspx>

Slow steaming: How Slow Steaming Impacts Shippers and Carriers, Container xChange, 2019.

ECHO Program – dobrovolné zpomalení lodí v Haro Strait, Vancouver Fraser Port Authority (2022).

Visitor Spending Effects – národní parky USA:

<https://www.nps.gov/subjects/socialscience/vse.htm>

Šest minut poslechu nahrávky ptačího zpěvu snižuje úzkost:

Stobbe a kol., Scientific Reports 12/1 (2022): 16414.

<https://doi.org/10.1038/s41598-022-20841-0>

Zdravotní benefity přírodních zvuků v národních parcích: Buxton a kol., PNAS 118/14 (2021): e2013097118.

<https://doi.org/10.1073/pnas.2013097118>

Snižování hluku návštěvníků v Muir Woods: Stack a kol., JASA 129/3 (2011): 1375–80.

Kapitola 6 · Za hranicemi hluku – Nespoutaný zvuk

Thompson, *The Soundscape of Modernity* (MIT Press, 2004): 157–68.

Noční ježdění dvoukolových vozíků ve viktoriánské Anglii: Shaw, *Noise Control Engineering Journal* 44/3 (1996): 109–19. Picker, *Victorian Soundscapes* (Oxford University Press, 2003).

Spolek pro potlačení hluku: Prochnik, *In Pursuit of Silence* (Anchor Books, 2010): 204–16.

New York přijalo první protihlukovou vyhlášku v roce 1936: NYC Noise Code:

<https://www.nyc.gov/assets/dep/downloads/pdf/environment/education/noise-sound-applying-nyc-noise-code.pdf>

R. Murray Schafer – zakladatel ekologie zvuku: Robin, *New York Times*, 23. srpna 2021.

Schafer, *The Vancouver Soundscape*, World Soundscape Project (Simon Fraser University, 1973).

Schafer, *The Tuning of the World* (Knopf, 1977).

Více než trojnásobek elektrických vozidel: IEA – Electric Vehicles: <https://www.iea.org/energy-system/transport/electric-vehicles>

Do roku 2030 bude většina prodaných aut elektrická: Winton, Forbes, 2. 11. 2023. Carey, Reuters, 14. 9. 2023.

TfL AVAS Urban Bus Sound – zvukový design elektrických autobusů Londýna, Anderson Acoustics:

<https://andersonacoustics.co.uk/case-study/soundscapes/tfl-avas-urban-bus-sound>

Reakce veřejnosti na zvuky elektrických autobusů – od rozpaků po opovržení: Weaver, The Guardian, 1. 7. 2019.

Flotila elektrobusů TfL – Audit 31. března

2023:<https://content.tfl.gov.uk/fleet-annual-audit-report-31-march-2023.pdf>

Zvukový odpad – sonic branding: Beckerman, Music and the Moving Image 13/1 (2020): 3–20.

Test implicitních asociací, Harvard

University:<https://implicit.harvard.edu/implicit/takeatest.html>

Studie Sentient / Made Music Studio (2018) – zvuk v designu zážitků: <https://mademusicstudio.com/sonicpulse-whitepaper>

Kapitola 7 · Všechna ta pípající zařízení – Jak zvládat přetížení signály

The Roaring Twenties – zvukové prostředí města (Thompson, pracovní verze): <http://nycitynoise.com>

Vrchol pípání: Teitell, Boston Globe, 29. dubna 2019.

Všudypřítomné technologie – Weiser, Scientific American, září 1991: 94–104.

Klidné technologie: Denning, Metcalfe, Weiser & Brown, Beyond Calculation (1997): 75–85.

Rizika únavy vyvolané výstrahami: Bonafide a kol., Journal of Hospital Medicine 10/6 (2015): 345–51.

Úmrtí související s výstrahami: Cvach, Biomedical Instrumentation and Technology 46/4 (2012): 268–277.

Chybám s alarmy: Thangavelu a kol., International Journal of Simulation 16/4 (2015): 1.

Ohrožení pacientů: Sendelbach & Funk, AACN Advanced Critical Care 24/4 (2013): 378–86.

Snížení počtu otravných upozornění v NICU – Children's Hospital Association (2019):

<https://www.childrenshospitals.org/news/childrens-hospitals-today/2019/04/patient-safety-project-aims-to-reduce-alarm-fatigue-in-the-nicu>

Alarm fatigue stále trvá po deseti letech: Albanowski a kol., AACN Advanced Critical Care 34/3 (2023): 189–97.

Akustické vlastnosti medicínských alarmů – hlasitost: Schlesinger a kol., JASA 143/6 (2018): 3688–97.

Sluchátko pro pacienty – filtrování alarmů na JIP: VUMC Reporter, 21. června 2017.

Vibrační upozornění jako alternativa: Gellert a kol., Proc. HFES in Health Care, sv. 9/1 (2020): 193–94.

Sluch je posledním smyslem, který nás před smrtí opouští: Blundon a kol., Scientific Reports 10/1 (2020): 10336.

Funkční a citlivé nemocniční tóny navrhované s pacienty: Sen a kol., Design Research Society, 25. 6. 2022.

Anatomy of a Beep – redesign tónů srdečního monitoru (Philips): Boodman, STAT, 10. 9. 2018.

Philips – Red Dot Best-of-the-Best za nový design alarmů (2023): <https://www.usa.philips.com/a-w/about/news/archive/standard/news/articles/2023/20231109-philips-receives--red-dot-best-of-the-best-design-awards-for-design-excellence.html>

Rozlišitelnost simultánních alarmů – zvukové ikony fungují lépe: Edworthy, Parker & Martin, Applied Ergonomics 99 (2022): 103609. McNeer a kol., Anesthesiology 129/1 (2018): 58–66.

Hluk jako hlavní stížnost hospitalizovaných pacientů: Landro, Wall Street Journal, 10. 6. 2013

Chvilé klidu v nemocnici: Boehm & Morast, American Journal of Nursing 109 (2009): 29–32.

Kapitola 8 · Můj zvuk, můj hrad – Nasloucháním k lepšímu životu

Hladiny hluku v newyorských restauracích – průměr přes 77 dB: Scott, Open Journal of Social Sciences 6/8 (2018): 64.

Hluk jako nejčastější stížnost v restauracích: Zagat Dining Trends Survey 2018, Zagat Blog, 8. 1. 2018.

Akustická nevyváženost restaurací: Belluz, Vox, 27. 7. 2018. Platt, Grub Street / New York Magazine, 13. 7. 2013.

Program Zdravé budovy (Healthy Buildings) – 9 pilířů, Harvard T. H. Chan School of Public Health:
<https://9foundations.forhealth.org>

Allen a kol., The 9 Foundations of a Healthy Building, Harvard, 2017.

Finanční dopad zdravých budov: Sadikin, Turan & Chegut, MIT Center for Real Estate Research Paper 21/04 (2021).

Příroda vnesená do interiéru – vliv na stres: Yin a kol.,
Environment International 136 (2020): 105427.

Naprosto tichý les nepomáhá – zvuky přírody ve VR lese:
Annerstedt a kol., Physiology and Behavior 118 (2013): 240–50.

Tři typy biofilních podmínek v kanceláři: Aristizabal a kol., Journal
of Environmental Psychology 77 (2021): 101682.

Kapitola 9 • Víc než jen ticho – Jak bude znít město budoucnosti

Vymezení tichých zón: Bartalucci a kol., INTER-NOISE 2012, č. 4:
7012–18.

Hush City App – předefinování ticha:

<http://www.antonellaradicchi.it/portfolio/hush-city-app>

Každodenní tichá místa v městech: Radicchi, INTER-NOISE 2018, č.
4: 3727–35.

Dvě různé zvukové instalace na veřejném náměstí: Steele a kol.,
Proc. ISCV 26/8 (2019).

Tým z McGillovy univerzity – zvukové umění na náměstí
vystaveném hluku stavby: Fraise a kol., HAID Workshop, 2020.

Přidání přírodních zvuků snižuje vnímání hluku dopravy: Hong a kol., *Science of the Total Environment* 711 (2020): 134571.

Ptačí zpěv nebo zvuky fontány – smíšená realita: Hong a kol., *Building and Environment* 194 (2021): 107688.

Aplikace Hush City – občanská věda: Radicchi, in: *Geographic Citizen Science Design*, UCL Press (2021): 130–48.

Berlínský akční plán hluku 2019–23 – Anlage 10 (tichá místa a odpočinková místa):

<https://www.berlin.de/sen/uvk/umwelt/laerm/laermminde-rungsplanung-berlin/laermaktionsplan-2019-2023/download>

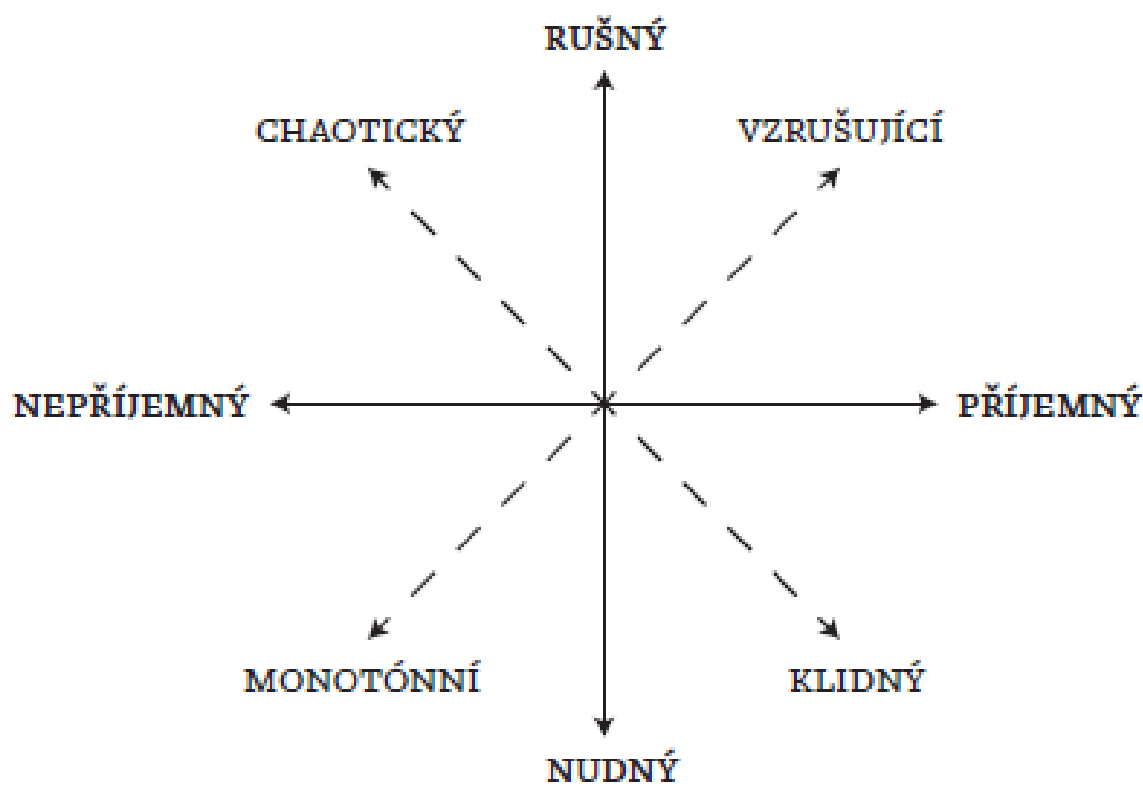
Sounding Brighton – praktické přístupy k lepším zvukovým krajinám: Lavia a kol., *INTER-NOISE 2012*: 436–44.

3D zvuk ke zklidnění opilých v Brightonu – Martyn Ware: Beaumont-Thomas, *The Guardian*, 4. 2. 2014.

Celé spektrum zvukového prostředí: Fiebig, in: *Soundscapes: Humans and Their Acoustic Environment*, Springer (2023): 23–48.

Model vnímání zvukové krajiny: Axelsson, Nilsson & Berglund, *JASA* 128/5 (2010): 2836–46.

Obr. osmidílný model vnímání nazvaný kruhový model zvukové krajiny

PEARL – Person-Environment-Activity Research Laboratory, UCL:
<https://www.ucl.ac.uk/person-environment-activity-research-laboratory/welcome-pearl>

Bezpečnost chodců a koloběžek v City of London: Transport for London, září 2023: <https://content.tfl.gov.uk/casualties-in-greater-london-2022.pdf>

City of London Noise Strategy 2016 to 2026, City of London Corporation, 2016.

Doslov

Celosvětový trh s noise-cancelling sluchátky – 45,4 miliard USD do roku 2031: Allied Market Research, Global Newswire, 26. 1. 2023.

Vlastní zvuková útočiště: Hagood, Hush: Media and Sonic Self-Control (Duke University Press, 2019).

Ztišení je příslibem rajske zahrady bez hada: Godwin, The Guardian, 12. 6. 2019.

Zpráva McKinsey z roku 2023 o droních doručovkách: Cornell, Mahan & Riedel, McKinsey, 6. 10. 2023.

Společnost Wing zastavila létání v Canbeře: Groves, ABC Radio Canberra, 18. 9. 2023.

Hluk přímo pod dronem – studie tras: Duncan a kol., Quiet Drones e-symposium, Paříž, 19.–21. 10. 2020: 132–42.

PEARL – Person-Environment-Activity Research Laboratory, UCL: <https://www.ucl.ac.uk/person-environment-activity-research-laboratory/welcome-pearl>

Bezpečnost chodců a koloběžek v City of London: Transport for London, září 2023: <https://content.tfl.gov.uk/casualties-in-greater-london-2022.pdf>

City of London Noise Strategy 2016 to 2026, City of London Corporation, 2016.

Tři úvahy o hluku dronů: Duncan, Kaliski & Wygonik, RSG (2021).
NASA výzkum psychoakustiky malých UAV: Zawodny, Christian &
Cabell, NASA (2018). Christian, Quiet Drones 2022.

Budoucnost plná dronů: Urban Air Mobility Policy Framework, LA
Dept. of Transportation, 13. 9. 2021.